

Õppeaine SOOME KEEL (C-VÕÕRKEEL) (5 kursust) - VALIKKURSUS

Õppeaine kirjeldus, sh lõimingu põhimõtted kursuste vahel ja aineüleselt, hindamise erisused

Kursus koosneb kuuest kursusest, tundide arv 2x 45 minutit nädalas. Õppeaine käigus praktiseerib õpilane kõiki nelja osaoskust - kuulamist, kõnelemist, lugemist ja kirjutamist. Tähelepanu keskmeks on suhtlemine, nii kirja- kui ka kõnekeeles. Soome keele grammatika õpetus toetab suhtlusoskuste omandamist, sh õige häälduse omandamist, tundides harjutatakse ka õpitavate sõnade õigete grammatiliste vormide leidmist Internetist. Kuuldust ja loetust arusaamist harjutatakse tundides Soome uudiseid jälgides ning vaadates soomekeelseid lühivideoid ja filme. Kursustel kasutatav õpik Suomen mestari 1 toetab aktsepteeritavate hoiakute, väärtuste ja käitumise väljakujunemist tänapäevases soomekeelses kultuuriruumis, samuti toetab kasutatav õpik õpilase mitmekultuurilisust. Tundides kasutatavad mitmekülgsed tekstid lõimuvad nii ajaloo, ühiskonna, geograafia, bioloogia kui ka terviseteadusega.

Hindamine: Kursuste hindamine on eristav. Kursuse hinne kujuneb jooksvatest hinnetest aritmeetilise keskmise alusel ja peab olema vähemalt 50%. Kursuse hinde kujundavad:

- osalus ja panustamine tunnis,
- sõnavara kontroll,
- grammatika kontroll,

Perioodi jooksul hinnatakse osateadmisi teemade kaupa esmalt lühikeste tunnikontrollide abil, õppijad parandavad üksteise töid ning tagasisidestavad tulemused klassikaaslasele. Hinnatakse ka iseseisvaid töid ja esitlusi, vastavalt perioodi jooksul toimunud tööde mahule.

Grammatika oskuste tagasisidestamiseks tehakse kokkuvõttev kontrolltöö, kus kasutatakse kogu teema vältel õpitavat sõnavara ja grammatikat. Õppija valib kahe hindamiskaala vahel - maksimaalselt 100% ilma abimaterjalita, maksimaalselt 60% grammatika abimaterjalidega.

Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Mõistab sageli kasutatavaid sõnu, väljendeid ja lauseid, mis seostuvad talle oluliste valdkondadega (nt info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Tuleb arusaadavalt toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel igapäevastel teemadel, väljendab oma vajadusi. On teadlik õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade olulise infoga (nt. tähtpäevad, pealinn). Mõistab eesti ja soome kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust.

Kursus 1 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:

- Õpilane mõistab üksikuid põhisõnu ja -väljendeid, hääldab õigesti õpitud sõnu ning kasutab tuttavate sõnade ja fraaside hääldamisel õiget rõhku; mõistab ja järgib selgelt ja aeglaselt antud soomekeelseid juhiseid ning lühikesi konkreetseid sõnumeid.
- Õppija julgeb kasutada esmaseid õpitud sõnu ja väljendeid klassiruumis. Õppija tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.
- Õppija kasutab erinevaid keeleõppestrateegiaid.
- Õppija oskab lühidalt rääkida endast ning esitada kergeimaid küsimusi. Õppija tunneb soomekeelseid numbreid ja arve.
- Õpilane oskab soome keeles nimetada erinevaid rahvusi ja keeli, teab nimetada

Õppesisu:

Õpetaja suulise kõne jälgimine, suuliselt kasutatud väljenditele vastamine. Lihtsamad laulud ja veebist leitavad enese kohta käivad tutvustamisvideod. Kasutame materjalidest õpiku Suomen Mestari 1 põhitekste “Hei ja tervetuloa!”, “Minkämaalainen sinä olet?” ja “Pedro soittaa Mikolle”, õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid, lisaks kuulamisülesandeid jms. ning sõnavara laiendamiseks lugemisülesandeid.

Õpiku põhitekstid ja ülesanded. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud

<p>Soome ja Eesti naaberriike, seal elavaid rahvusi ning seal räägitavaid peamisi keeli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppija tunneb aastaegade, nädalapäevade ja kuude nimetusi. Õppija oskab rääkida oma tunniplaani kohta ja oskab esitada küsimusi tunniplaani kohta. • Õppija oskab moodustada Kas küsimust ja kasutab seda erinevates pööretes. Õpilane teab teemasse puutuvaid küsisõnu ning oskab neid kasutada. • Õppija saab aru lihtsamast soomekeelsest ilmateatest, teab ilmasuundade nimetusi. • Lõiming: Eesti keel ja kirjandus, teised võõrkeeled (nt juba omandatud õpioskused, matemaatika, geograafia, muusika, ajalugu, kultuurilugu ja ühiskonnaõpetus). 	<p>või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslatega.</p> <p>Kasutatakse õpiku (Suomen Mestari 1) põhitekste “Minkämaalainen sinä olet?” ja “Pedro soittaa Mikolle.”</p> <p>Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslatega. Nädalapäevade ja tunniplaani sõnavara aktiivsemaks omandamiseks teeb õppija soomekeelse tunniplaani.</p> <p>Õpiku harjutused ning süvendavad õpetajapoolsed harjutused.</p> <p>Veebikeskkonnast leitavad harjutused.</p> <p>Võrdlus Põhja-Soomes oleva ilmaga ning Eestis oleva ilmaga.</p> <p>Õppija täidab erinevaid ankeete isikuandmetega. Õppija kirjutab lühikese teksti iseendast.</p>
<p>Kursus 2 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Õppija teab soomekeelseid värvide ja tavalisemate riideesemete nimetusi, tunneb peresõnavara, oskab üldiselt rääkida oma perekonnast ning oskab kirjeldada lihtsamate 	<p>Õppesisu:</p> <p>Süvendav õpiku tekst käsitleb jäätise ostmist. Sõnavara harjutatakse</p>

<p>fraasidega inimese iseloomu, välimust ning riietust. Õppija on aktsepteeriv erinevate inimese välimuste ja peremudelite suhtes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppija tutvub poodlemise sõnavaraga ning teab kesksemat sõnavara, oskab kõnekeeles poes küsida ja vastata kergematele küsimustele. • Õpilane on tuttav osastava käändega (moodustamine ja kasutamine) kasutab ostlemissõnavaras koguseid ja numbreid, oskabkasutada poodlemisel erinevaid omadussõnu ja värve. • Grammatikas õppija teab, millist väljendit kasutatakse soome keeles kaasaütleva käände asemel, õppija oskab kasutada väljendeid mul on, kas sul on, mulle meeldib, kas sulle meeldib soome keeles. • Lõiming: Matemaatika, eesti keele grammatika, perekonnaõpetus, ühiskonnaõpetus. 	<p>kuulamisülesannete ning dialoogide abil.</p> <p>Õpikuharjutused ning süvendavad õpetajapoolsed harjutused.</p> <p>Erinevad veebikeskkonnast leitavad harjutused.</p> <p>Kasutatakse õpiku põhiteksti “Minä”, õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid, nendele lisaks kuulamisülesandeid, ristsõnu ning sõnavara laiendamiseks lugemisülesandeid. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslatega. Iseloomu, välimuse ja riietuse sõnavara aktiivseks omandamiseks tehakse vähemalt üks iseseisev töö ajalehest Helsingin Sanomat leitud foto põhjal.</p> <p>Süvendav ja laiendav õpiku tekst käsitleb poodlemist.Sõnavara harjutatakse kuulamisülesannete ning dialoogide abil.</p>
---	--

Kursus 3 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:

- Õppija saab aru päevastega rutiinidega seotud tekstist, julgeb ja oskab küsida kaasõppijate käest nende päeva kohta.
- Õppija oskab rääkida (õpitud sõnavara piires) oma päevast ja igapäevastest tegemistest. Oskab küsida kella ja vastata kella küsimisele, teab tähtsamaid küsisõnu.
- Õppija tutvub mingil määral Soome töö- ja vabaaja kultuuriga ning saab aru puhkuse väärtustamisest.
- Grammatikas õppija omab ülevaadet, kuidas moodustatakse tegusõnade pöördkonnad, teab astmevahelduse tähendust ning oskab tabeli abil määrata ja pöörata kesksemaid verbe.
- Lõiming: Ühiskonnaõpetus, matemaatika, eesti keele grammatika, geograafia

Õppesisu:

Kasutatakse õpiku Suomen Mestari 1 põhiteksti “Meidän tavallinen päivä”, õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid ning ristsõnu, nendele lisaks kuulamisülesandeid kellaaegade kohta. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslastega. Kellaaegade ning igapäevase sõnavara aktiivseks omandamiseks tehakse õpikus antud sõnavara abil iseseisev töö Minun tavallinen päivä.

Õpilane otsib tunnis infot nii soomlaste tööaja kui ka puhkuse veetmise kohta ning võrdleb leitud tulemusi eestlaste harjumustega.

Kursus 4 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:

Õppesisu:

- Õppija teab elukohaga seotud sõnavara (elamute tüübid, korteriplaan, sisustus), oskab kirjeldada eluasemeid, rääkida, millised mööbliesemed mingis ruumis on. Õppija oskab esitada küsimusi, mis on seotud elamisega. Õppija teab ja oskab kasutada teemakohaseid omadussõnu.
- Õppija tunneb Soome saunakultuuri.
- Grammatikas õppija omab ülevaadet kohakäänetest ja nende moodustamisest ja kasutamisest, sh sisseütleva moodustamisest ja kasutamisest. Oskab tabeli abil moodustada kohakäändeid. Teab teemas käsitletud erandeid (kotona jne, ulkona jne, sisällä jne).
- Õppija saab aru külaskäimisega seotud viisakusväljenditest, oskab kasutada põhilisemaid viisakusväljendeid. Õppija teab põhilisemate ehitiste ja liiklusvahendite soomekeelseid nimetusi.
- Õppija tutvub hotelliõöbimisega seotud sõnavaraga.
- Omab ülevaadet pronoomenite tämä, tuo, se tähendusest ning kasutamisest. Oskab moodustada käsku (sinä-persoona).
- Õppija omab ülevaadet kuidas moodustatakse ja kasutatakse omastavat ning osastavat käänat ning teab, millist väljendit kasutatakse soome keeles kaasaütleva käände asemel, õppija oskab kasutada väljendeid mul on, kas

Kasutatakse õpiku põhiteksti “Pedro ja Hanna etsivät asuntoa”, õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid, nendele lisaks kuulamisülesandeid, ristsõnu ning sõnavara laiendamiseks lugemisülesandeid. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslastega. Sõnavara aktiivsemaks omandamiseks otsitakse veebist sobivaid korterikuulutusi Soome erinevatest piirkondadest, tehakse üks iseseisev töö oma kodust.

Süvendav ja laiendav õpiku tekst käsitleb telefonikõne kinnisvarahooldusesse. Sõnavara harjutatakse kuulamisülesannete ning dialoogide abil. Erinevad tekstid Soome saunakultuurist.

Õpikuharjutused ning süvendavad õpetajapoolsed harjutused. Veebikeskkonnast leitavad harjutused.

Kasutatakse õpiku põhiteksti “Kylässä”, õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid ning ristsõnu, nendele

<p>sul on? mulle meeldib, kas sulle meeldib? Õppija tutvub lihtminevikuga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lõiming: Ühiskonnaõpetus, matemaatika, eesti keele grammatika, geograafia 	<p>lisaks kuulamisülesandeid kellaaegade kohta. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslastega.</p> <p>Kinnisvaraga seotud sõnavara aktiivseks omandamiseks tehakse õpikus antud sõnavara abil iseseisev töö Minun kotikaupunki.</p> <p>Süvendav ja laiendav õpiku tekst "Hotellissa". Sõnavara harjutatakse kuulamisülesannete ning dialoogide abil. Õppija otsib tunnis erinevaid hotelle ning teeb hotellibroneeringu teemalise dialoogi või rühmatöö.</p>
<p>Kursus 5 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.</p>	
<p>Õpitulemus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppija teab soomekeelsete puuviljade, majade, juurviljade, maitseainete ja üldisemate toitute ning jookide nimetusi, tunneb restoranis ja kohvikus vajalikku sõnavara, sh toitlustuskoha teenindaja sõnavara, oskab üldiselt rääkida oma 	<p>Õppesisu:</p> <p>Kasutatakse õpiku põhiteksti "Onnea uuteen kotiin", õppija teeb tekstile baseeruvaid kirjalikke ja suuliseid ülesandeid, nendele lisaks kuulamisülesandeid, ristsõnu ning sõnavara laiendamiseks</p>

<p>toitumisharjumistest. Õppija on aktsepteeriv erinevate toitumisharjumuste suhtes ning tunneb üldisemat toiduallergiatega seotud sõnavara. Õppija julgeb kasutada õpitud sõnavara rollimängudes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õppija tutvub tee-juhatamise sõnavaraga ning teab kesksemat suulist sõnavara linnas teed juhatades. • Grammatikas õppija tuletab meelde osastava moodustamise reeglid ning oskab neid kasutada koos toiduainetega (millal ainesõna vajab, millal ei vaja osastavat). Õppija omab ülevaadet, kuidas moodustatakse järgarve, saab nendest aru ning oskab raskusteta kasutada neid oma sünnipäevast ja -aastast rääkides. Õppija oskab kasutada kohamäärsõnu ning suundi, oskab juhatada teed kodunt koolini jne.. Õppija on meelde tuletud väljendid mulle meeldib, kas sulle meeldib soome keeles ning oskab kasutada neid seoses toitumisega. • Lõiming: Terviseteadus, matemaatika, bioloogia, ühiskonnaõpetus, etikett, eesti keel 	<p>lugemisülesandeid. Sõnavara kinnitamiseks teeb õppija õpikule baseeruvaid, õpetaja loodud või ise väljamõeldud dialooge klassikaaslastega. Toitumisega ja toidukultuuriga seotud sõnavara aktiivseks omandamiseks tehakse üks iseseisev töö (oma menüü väljamõeldud rahvusrestoranile) või soome rahvustoitudega ning rühmatöö rollimänguga “restoranis”.</p> <p>Süvendav ja laiendav õpiku tekst käsitleb tee juhatamist linnas. Sõnavara harjutatakse kuulamisülesannete ning dialoogide abil. Õpikuharjutused ning süvendavad õpetajapoolsed harjutused. Veebikeskkonnast leitavad harjutused.</p> <p>Väikegruppides tehakse videositlus Minu koolitee (kodust kooli/koolist koju) kasutades erinevaid kohamäärsõnu.</p>
---	--